

Cinsel İçerikli Mesajlaşma (Sexting)

Aşkay Nur Atasever¹, Yüksel Eroğlu², Fatih Yılmaz³

Özet: Cinsel içerikli mesajlaşma (CİM) mahremiyetin ihlali, ruhsal sorunlar ve sosyal itibarın zedelenmesi gibi ciddi olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Bundan dolayı güvenli ve sağlıklı uygulamaları teşvik etmek için CİM davranışları ayrıntılı olarak ele alınmalıdır. Bu nedenle CİM fenomeni kapsamlı şekilde değerlendirilmiştir. CİM fenomeni CİM'in tanımı, CİM türleri, CİM'in nedenleri, CİM'in sonuçları, CİM ile baş etme yolları, CİM ve demografik faktörler ve CİM'e yönelik müdahale programları başlıkları altında incelenmiştir. CİM kavramının ayrıntılı olarak ele alınması, güvenli ve sağlıklı uygulamalar geliştirme sürecinde araştırmacı ve program tasarlamaçılara rehberlik edecektir. Ayrıca CİM'e yönelik kavramsal analizi içeren bu makale CİM ve ilişkili kavramlar (örneğin sextortion-cinsel şantaj) konusunda yapılacak temel araştırmalara ve uygulama araştırmalarına temel teşkil edecektir.

Anahtar Kelimeler: CİM, derleme, kavramsal analiz

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, askaynur2002@hotmail.com

² Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, yeroglu45@gmail.com

³ Öğretmen, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, fadotr@gmail.com

Sexual Messaging (Sexting)

Abstract: Sexually explicit messaging (sexting) can lead to serious negative consequences such as violations of privacy, psychological problems, and damage to social reputation. Therefore, in order to promote safe and healthy practices, sexting behaviors need to be examined in detail. For this reason, the phenomenon of sexting has been comprehensively evaluated. The topic is explored under several headings: the definition of sexting, types of sexting, causes of sexting, consequences of sexting, coping strategies, demographic factors related to sexting, and intervention programs targeting sexting. A thorough examination of the concept of sexting will guide researchers and program developers in the process of creating safe and healthy practices. Furthermore, this article, which includes a conceptual analysis of sexting, will serve as a foundation for future basic and applied research on sexting and related concepts (e.g., sextortion).

Key words: Sexting, review, conceptual analysis

CİM'in Tanımı

Bireylerin gelişimsel görevlerinden birisi, teknolojinin önemli bir şekilde etkilediği duygusal-romantik ilişkilerin başlatılmasıdır (Collins vd., 2009). Özellikle cinselliğin ifadesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte en çok değişen alanlardan birisidir (Denney & Tewksbury, 2017). Bu bağlamda CİM, bireylerin modern iletişim biçimlerini kullanarak cinselliklerini keşfedebilecekleri bir yol haline gelmiştir (Madigan, vd., 2018).

“Sexting” terimi, 2005 yılında Daily Telegraph tarafından “sex” ve “texting” kelimelerini birleştirmek için kullanılmış ve 2009 yılında resmi bir kelime haline gelmiştir. (Currin vd., 2020). CİM'in farklı tanımları kullanılmaktadır. Tanımlar arasındaki temel farklılıklar, atıfta bulundukları davranış türünden kaynaklanmaktadır. Bu davranış türleri, bireyin kendi erotik-cinsel içerikli görüntülerini göndermesini, bireye karşısındaki kişi tarafından doğrudan erotik-cinsel içerik gönderilmesini, bireye ait erotik-cinsel içeriğin üçüncü şahıslar tarafından rızası olmadan başkalarına gönderilmesini ve başkalarından iletilen erotik-cinsel içeriği almasını içermektedir (Strassberg vd., 2017). Bu bağlamda aktif (gönderme ve forward etme) ve pasif CİM (doğrudan karşısındaki kişiden cinsel içerikli mesaj alma veya başkaları tarafından iletilen içeriğin bireye ulaşması) birbirinden farklılaşmaktadır (Barrense-Dias vd., 2017). Bu nokta, böyle bir paylaşımın bireyin rızasının olup olmadığının

dikkate alınmasını gerektirir. Bireyin rızasının alınmadığı durumlara örnek olarak erotik-cinsel içerik göndermesi için bireye baskı yapılmasını, kişinin bilgisi dışında fotoğrafının çekilmesini, erotik-cinsel içeriğin çalınmasını, belli bir içerikte yer alan bireyin izni olmadan söz konusu içeriğin paylaşılmasını ve istenmeyen görüntüler alınmasını içermektedir (Naezer & van Oosterhout, 2020). Ayrıca CİM'in kavramsallaştırılması paylaşılan içeriğin türüne (metin mesajları, resimler ve videolar) ve cinsel karakteristiklere göre de (imalı ve açık) farklılaşmaktadır (Barrense-Dias vd., 2020). Avrupa, Kuzey Amerika, Avustralya, Yeni Zelanda, Orta Doğu, Güney Amerika ve Afrika'daki araştırmaların analiz edildiği bir meta analiz çalışmasında gençlerin %19,3'ünün erotik-cinsel içerik gönderdiği, %34,8'inin böyle bir içerik aldığı ve %14,5'inin ise içinde yer aldığı bir cinsel içeriğin başkalarıyla paylaşıldığı belirlenmiştir. Önceki tahminlerle karşılaştırıldığında (Madigan vd., 2018; Van Outysel vd., 2019), bu veriler, ortalama yaygınlığın önemli ölçüde artmadığını ve çoğu gencin cinsel içerikli mesajlaşma yapmadığını, ancak CİM'in eğitsel müdahalenin gerekli olduğu bir duruma dönüştüğünü göstermektedir (Mori vd., 2022).

CİM Türleri

Birincil CİM ile ikincil CİM arasında ayrım yapılmalıdır. Birincil CİM (gönderme ve alma) erotik-cinsel içeriğin genellikle akranlar arasında rızaya dayalı olarak değiş tokuş edilmesini ve bunun dışında kimseyle paylaşılmasını içermektedir. Akran baskısı ve cinsel taciz nedeniyle yapılan paylaşımlar bu kapsamda değildir. İkincil CİM'de (yönlendirmelerin alınması ve iletilmesi) ise birey erotik-cinsel içeriği göndermeyi amaçladığı kişilerin dışındaki kişilere de göndermektedir ve ikincil CİM genellikle rızaya dayalı değildir (Schmitz & Siry, 2011). Ayrıca, bu paylaşım sırasında baskı uygulanmışsa, rızaya dayalı olmayan CİM'in bir biçimi olarak da düşünülmelidir (Naezer & van Oosterhout, 2020). Çoğu zaman, bu baskı eski partneri veya birbirini seven insanlar tarafından uygulanır (Cooper vd., 2016). Bu nedenle, psikolojik eğitim programları, bu riski yaşamadan önce bu riskten kaçınmak için baskı durumlarında nasıl davranılacağını ve bunlarla nasıl başa çıkılacağını bilme becerilerinin geliştirilmesini içermelidir (Ojeda & del Rey, 2022).

Bianchi ve diğerleri (2021) CİM'i deneysel, riskli ve duygusal CİM olmak üzere üçe ayırmaktadır. Deneysel desende cinsel içerikler güvene dayalı bir ilişki içinde

paylaşılmaktadır. Riskli CİM de daha fazla risk alınmasını içeren bir duruma işaret etmektedir. Duygusal CİM’de CİM olumsuz duyguları azaltmak amacıyla gerçekleştirilmektedir (Bianchi vd., 2021).

CİM’in Nedenleri

Araştırmalara göre (Barrense-Dias vd., 2020; Holla vd., 2018, Maes & Vandebosch, 2022); gençlerin erotik-cinsel içerik göndermelerinin nedenleri arasında flörtleşme, yakın bir ilişkiyi başlatma ve sürdürme, cinsel doyum, merak, heyecan arayışı, kendini seksi olarak düşünme, içeriğın gönderildiğı bireyin dikkatini çekme ve onun tarafından kabul edilme ihtiyacı, romantik bir ilişkinin parçası olma, uzun mesafeli ilişkilerde seks yapma ihtiyacı, içeriğın gönderildiğı kişiye güvenme, şaka yapma, kıskançlıktan diğerk kişiyi kızdırma, başkalarını etkileme, tehdit edilme, öz saygının artırılması, baskıya veya şantaja maruz kalma verilebilir (Houck vd., 2014; Kopecký, 2015; Lim vd., 2016; Villacampa, 2017). Bireyin kendi içeriğini başkalarına göndermemesinin en önemli nedenleri olarak bu içeriğın uzun süre sanal ortamda kalması sonucu kötü niyetli kişilerin eline geçebileceğı korkusu, kendini, mahremiyetini ve ruh sağlığını koruma, insanlara güvenmeme, CİM’in olumsuz sonuçlarından kaçınma, CİM’den memnun olmama ve CİM’e ilgi duymama, özellikle dinle ilgili ahlaki ilkelere sahip olma verilebilir (Barrense-Dias vd., 2017). Gençlerin CİM’e girme nedenlerini bilmek çok önemlidir. Bununla birlikte, gençlerin CİM’e girme nedenleri, ergenlerin bakış açıları göz önünde bulundurularak, kendi içeriklerinin gönderilmesi ile diğerk kişilerin içeriklerinin iletilmesi arasında ayırım yapılarak, rızanın bulunup bulunmadığı incelenerek ve katılma ya da katılmama nedenleri dikkate alınarak daha ayrıntılı olarak incelenmelidir (Dodaj vd., 2020; Ojeda vd., 2022).

Diğerk bireylerin ieriğının başkalarına iletilmesinin en önemli nedenleri CİM yapan kişiyi kasıtlı olarak aşağılamak, CİM yapan kişiyi incitmek, CİM yapan kişiden intikam almak, sosyal ağlarda popüler olma veya başkaları tarafından kabul görme ihtiyacı ve bu tür içeriğın paylaşıldığı kişinin dikkatini çekmek istemektir. Bir bireyin içeriğini rızası olmadan başkalarına iletmenin diğerk nedenleri arasında bu içeriği iletmesi konusunda baskı görme, eğlenme isteğı, içeriğini izinsiz gönderdiği bireyde yol açtığı zararın farkına varamama, dedikodu yapma, can sıkıntısını giderme, böyle bir içeriğın paylaşıldığı kişiye güven duyma,

narsisizm, diğer insanları karalayarak öz-saygısını artırma isteği ve bu içeriğin değiş tokuşundan para kazanma örnek olarak verilebilir (Gilliam & Foster, 2020; Mori vd., 2020). Diğer bireylerin içeriğinin başkalarına iletilmemesinin en önemli nedenleri olarak diğer bireylerle empati yapma, diğer bireylerin özel hayatına saygı duyma, ahlaki ilkelere sahip olma, diğer bireylere saygı duyma ve bu eylemin yol açtığı olumsuz durumlardan kaçınma verilebilir (Ojeda vd., 2022).

CİM'in Sonuçları

CİM'in sonuçları CİM'in aile hayatına, sosyal ilişkilere ve ruh sağlığına etkileri olarak üç başlıkta incelenebilir.

CİM'in Aile Hayatına Etkisi

Ebeveynlerin, çocukları teknolojinin olumsuz etkilerinden korumak için izleyebilecekleri aracı davranışlar; (1) etkin aracılık (örneğin, internet/medya kullanımı hakkında konuşmak ve/veya birlikte bu etkinliklere katılmak), (2) sınırlayıcı aracılık (örneğin, çevrim içi etkinlikler, süre veya içerik hakkında kurallar koymak), (3) teknik denetimlerin kullanımı (örneğin, bilgisayarı virüslerden ya da gençleri uygunsuz içeriklerden korumak için ebeveyn kontrolü/koruma yazılımları kullanmak) ve 4) izlemedir (örneğin, arama geçmişleri, sosyal ağlar, mesajlar vb. hakkında bilgi sahibi olmak). Genel olarak, bu ebeveynlik davranışları; gençlerin zararlı içeriklere maruz kalmasını önlemeyi, karşılaştıkları içerikleri anlamlandırmalarına yardımcı olmayı ve teknoloji ile çevrimiçi etkileşimlerinde nasıl sağlıklı bir şekilde yer alabileceklerini öğretmeyi amaçlamaktadır (Symons vd., 2020). Ayrıca, ebeveynlerin teknoloji kullanımıyla ilgili kısıtlamalar getirmesi veya çevrim içi etkinlikleri izleyip müdahale etmesi, gençlerin CİM yapma fırsatlarını azaltarak doğrudan etkili olabilir. Öte yandan ebeveyn aracılığı, gençlerin olgun dijital içeriklere maruziyetini sınırlayarak ve dolayısıyla bu maruziyetlerin olumsuz etkilerini azaltarak dolaylı bir etki de gösterebilir (Corcoran vd., 2022). Ebeveynler, gençlerin hem yüz yüze hem de dijital ortamlarda cinsel davranışın ne zaman ve nasıl rızaya dayalı, sağlıklı ve uygun olduğunu öğrenmelerine de destek olabilir (Parkes vd., 2011).

CİM aile yaşamını çeşitli yönlerden etkileyebilmektedir. Gençlerin mahrem hayatını başkalarına açmaları ebeveynlerde endişeye neden olabilir. Nitekim gençlerin kendisine ait erotik-cinsel içeriği başkalarına göndermesinin yol açtığı olumsuz sonuçlardan bir tanesi ebeveyn desteğinin yitirilmesidir (Naezer & van Oosterhout, 2020). Çocuklarının CİM'e dahil olması, ebeveynlerin aile içinde mahremiyet, kişilerarası ilişkilerde sınır koyma ve teknolojiyi kullanırken uyulması gereken etik kurallar konusunda çocuklarıyla tartışmalar yaşamasına yol açabilmektedir. Ayrıca aileler, çocuklarının CİM'e bulaşmasını önlemek için çocuklarının dijital davranışlarını denetlemek isteyebilmektedir. Örneğin, bir çocuğun CİM yaptığı tespit edilirse, ebeveynleri çevrim içi etkinliklerini daha yakından izlemeye veya davranışlarını kısıtlamaya daha yatkın olabilir. Ancak dijital ortamda gençler, ebeveynlerin çevrimiçi aktiviteleri sorgulamasını veya kontrol etmesini mahremiyet ihlali olarak algılayabilir ve buna tepki olarak daha fazla CİM davranışları sergileyebilmektedir. Bu durumun oluşmaması için açık ve destekleyici bir iletişim ortamı sağlanmalıdır (Frankel vd., 2018; Mori vd., 2019).

CİM'in Sosyal İlişkilere Etkisi

CİM sosyal ilişkileri olumlu veya olumsuz olarak etkileyebilir. CİM, karşılıklı rızaya dayalı ve gönüllü olarak yapıldığında, güven ilişkisi içinde gerçekleştirildiğinde ve olası sonuçları bilindiğinde bazı yararları olduğu kabul edilmektedir (Naezer & van Oosterhout, 2020). Karşılıklı rızaya dayalı olarak gerçekleştirildiğinde CİM, eşler arasındaki mahremiyeti koruyabilir, cinsel doyumu artırabilir, duygusal yakınlık sağlayabilir ve romantizmi canlandırabilir. CİM, özellikle uzak ilişkilerde iletişim bağının kopmamasını sağlayabilir. CİM'in yol açtığı diğer olumlu sonuçlara örnek olarak özsaygısının artması, kendisini seksi hissetme, karşısındaki bireye yakınlık ve güven duyma verilebilir (Ojeda vd., 2022).

Diğer taraftan CİM, bireyin onayı olmadan gerçekleştiğinde veya bireyin rızası olmadan ona ait içeriğin paylaşılması durumunda şiddet, taciz, suçluluk ve utanç gibi olumsuz sonuçlara yol açabilmektedir. Bu tür paylaşımlar, cinsel içerikte yer alan kişinin sosyal statüsünü kaybetmesine neden olabilirken, içeriği izinsiz paylaşan kişinin mağdur üzerinde güç kurma çabası ve başkalarından ilgi ve kabul görme isteği gibi dinamikleri de içermektedir. CİM şantaj ve baskıyla yapıldığında şiddete maruz kalmaya ve sosyal yargılar nedeniyle sosyal statüsünü kaybetmeye neden olabilmektedir. CİM ve müstehcen mesajların veya resimlerin değiş tokuşu gençler arasında giderek daha yaygın hale gelmektedir.

Başkalarına ait içeriğin izinsiz olarak paylaşılmasının olumsuz sonuçları, bu davranışın hukuki sonuçlarını ve içerikte görünen kişinin özel yaşamının kamusal alana ve diğerlerine gereğinden fazla teşhir edilmesini vurgulamaktadır (Kosenko, 2017; Madigan vd., 2018; Van Ouytsel vd., 2021).

CİM'in Ruh Sağlığına Etkisi

Cinsel içerikli mesajlaşma (CİM), bireyin ruh sağlığı üzerinde hem koruyucu hem de risk oluşturunucu etkilere sahiptir. Rızaya, güvene ve beklentilerin karşılık olarak uyumlu olmasına dayanan CİM, bireyin özsaygısını artırabilir, cinsel kimlik gelişimini destekleyebilir ve duygusal doyum sağlayarak pozitif bir ruh hâlinin oluşmasına katkı sunabilir. CİM, kendilerini ifade etme, cinselliklerini keşfetme ve duygu ve düşüncelerini özgürce iletme konusunda ergenlere çok sayıda fırsat sunmaktadır. Ayrıca CİM, akranlarla derin ve anlamlı iletişim kurulması konusunda bireyleri motive etmektedir. Sosyal medya ve mesajlaşma uygulamaları aracılığıyla gerçekleşen etkileşimler, ergenlerin cinsel kimliklerini ve duygusal ilişkilerdeki rollerini deneyimlemeleri açısından fırsat oluşturur, aynı zamanda duygusal yakınlık ve samimiyetin artmasını sağlayarak kişisel gelişimi destekler (Liong & Cheng, 2017; Ringrose vd., 2013).

CİM'e katılmak, cinsel karşılaşmayı kolaylaştırmanın yanında sosyal etkileşimlerde bulunma açısından da bir avantaj sağlamaktadır. Bu durum CİM'in neden yaygın bir davranış haline geldiğini ve bireylerin neden ciddi olumsuz sonuçlar yaşama riskini göze aldıklarını açıklayabilir. Sosyal ağ siteleri ve kısa mesajlar aracılığıyla iletişim kurmak, bireylere duygularını akranlarıyla açık bir şekilde paylaşabilecekleri bir ortam sağlayabilir; bu duyguların, başka türlü sözlü olarak ifade edilmesi güç olabilir (Reid & Reid, 2007). İnternette mesaj gönderme ve alma sürecinde bireyler mesajlaşma kimliği geliştirmektedir. Sosyal açıdan cesur bir mesajlaşma kimliği geliştiren bireyler, sınıf arkadaşlarına, romantik partnerlerine ve diğer akranlarına cinsel içerikli materyaller gönderme konusunda daha az çekince duyabilirler. Cesur bir mesajlaşma kimliği edinmek, sosyal etkileşimlerin sıklığını artırabilir ve bireye sosyal açıdan yeniden tanımlanma fırsatı sunabilir (Davis & Schmidt, 2016). CİM'e katılması nedeniyle akranları tarafından olumlu şekilde karşılanan ergenler, gelişmiş akran ilişkilerinden fayda görebilir; bu da ergenin ruh hâlini, öz-değerini, okul ortamına yönelik algısını ve akademik başarısını olumlu yönde etkileyebilir (Erath, 2008). Bunun yanında CİM

ergenlerin sosyal statülerinde artışa yol açmaktadır. Akranlarından olumlu geribildirim alan ergenlerin özsaygısı artmakta ve kendilerini sosyal ilişkilerinde daha güçlü hissedebilmektedirler. Bu durum duygusal ilişkilerde daha etkin olmalarına, özdeğerlerinin yükselmesine ve olası partnerlerle kuracakları ilişkilerde daha istekli olmalarına neden olabilecektir (Cooper vd., 2016).

CİM'in problemli bir davranışa dönüşüp dönüşmediği büyük ölçüde ilişkinin bağlamına ve bu davranışın rızaya dayalı mı yoksa zorlayıcı mı olduğuna bağlıdır (Temple vd., 2019). Her ne kadar CİM, cinsel gelişimin normatif bir parçası olarak değerlendirilebilirse de özellikle genç ergenler için çeşitli sosyal ve ruh sağlığı riskleri barındırmaktadır. Bu özellikle genç ergenler için geçerlidir. CİM nedeniyle akranları tarafından olumsuz sosyal sonuçlara, sosyal dışlanmaya veya mağduriyete maruz bırakılan ergenler sosyal gelişimsel sınırlılıklar yaşayabilmektedir. Bir ergenin sosyal dışlanmayı aşarak ilerleyen dönemlerde akranları tarafından sosyal olarak arzu edilen biri olarak görülme olasılığı, öz-değeri yüksek olan ve kendisini akranları tarafından sosyal olarak kabul edilmiş olarak gören ergenlerde daha fazladır (McElhaney vd., 2008). CİM davranışları nedeniyle olumsuz sosyal sonuçlar yaşamış olan ergenlerin sosyal dışlanmanın zararlı etkilerinden tamamen kurtulabilmeleri ya da bu etkileri hiç yaşamamaları psikolojik dayanıklılığa bağlı olarak değişkenlik göstermektedir. Kendisinin müstehcen fotoğraflarını gönderen bir ergen, akranlarından sert eleştiriler, dışlanma ve küçük düşürülme gibi olumsuz tepkiler aldığında, daha düşük bir öz-değer geliştirebilir ve sosyal ortamlarda akranlarıyla olumlu şekilde etkileşim kurma yetisi azalabilir (London vd., 2007). CİM saldırılarına fayda sağlarken mağdura zarar verebilen bir davranış biçimi olup, başkalarına zarar vermenin yeni bir biçimine dönüşmüş ve hatta zorbalık ve siber zorbalıkla ilişkilendirilmiştir (Medrano vd., 2018; Ojeda vd., 2019; Van Ouytsel vd., 2019). Benzer durumlarda bulunan ergenler artan kaygı, depresyon, saldırganlık, sosyal izolasyon, düşük öz-yeterlik ve umutsuzluk duygularıyla baş etmekte zorlanabilirler (McElhaney vd., 2008; Erath, 2008). Bu sorunlara sahip ergenler, çeşitli mesleki ve kişisel ortamlarda kendini yeterli hissetmeyebilir; bu da farkında olmadan depresyon belirtilerini, artan stresi ve öfkeyi tetikleyebilir (McElhaney vd., 2008). Teknolojik cihazlar aracılığıyla yapılan CİM, fotoğraf ve video alışverişinin; cinsel davranışa erken başlama, cinsel ilişki yaşama, birden fazla cinsel partner edinme, korunmasız cinsel ilişki, doğum kontrolü kullanmama, zorlayıcı cinsel ilişkinin mağduru olma veya tecavüze yeltenme gibi yüz yüze

cinsel davranışlarla ve suça yönelim, anksiyete/depresyon, alkolizm, intihar ve madde kullanıma gibi ruh sağlığı problemleriyle ilişkili olduğunu göstermektedir (Hands Schuh vd., 2019; Mori vd., 2019).

Ergen kızlar cinsel davranışlarda bulunmamaları yönünde toplumsal olarak teşvik edilirken aynı zamanda karşı cinsten partnerleri tarafından bu tür davranışları gerçekleştirmeleri için baskı görebilirler. CİM davranışlarında bulunan bir ergen kız, cinsel olarak erişilebilir görünmeye istekli olduğu için erkek akranlarından olumlu ilgi görebilir (Peter & Valkenburg, 2006); ancak aynı zamanda, ahlaka aykırı ve serbest davranıyor gibi görünmesi nedeniyle bazı erkek ve kız akranları tarafından dışlanabilir. Kızlar, rencide edilme ve küçük düşürülme olasılıklarının daha yüksek olması ve itibarlarının daha fazla zarar görmesi nedeniyle en zararlı sonuçları yaşama eğilimindedir (Wood vd., 2015). Akranlardan gelen bu tepki, bir ergenin öz-değerini ve öz-algısını doğrudan şekillendirebilir. Buna karşılık, erkekler daha az olumsuz sonuç yaşamakta ve hatta bu tür fotoğrafları diğer erkeklerle göstererek popülaritelerini artırma ya da “erkeklik” değerlerini pekiştirme gibi olumlu sonuçlar bile yaşayabilmektedir (Burén & Lunde, 2018; Dobson vd., 2016; Symons vd., 2018; Wood vd., 2015).

CİM ile Baş Etme Yolları

Rothmüller (2024) dijital cinsel alanlarda daha güvenli bir şekilde hareket etmek için üç tür strateji belirlemektedir: Sosyal güvenlik, gizlilik stratejileri ve teknik güvenlik. Sosyal güvenlik bireylerin çevrimiçi ağlarına yalnızca gerçek hayatta tanıdığı bireyleri dahil etmesini, çevrimiçi iletişimde net sınırlar konulmasını, cinsel içeriklerin kullanımı ve paylaşımı konusunda net anlaşmalar yapılmasını, sınırlar ihlal edildiğinde iletişimi kesmeyi ve sınır ihlali durumunda kullanıcının çevrimiçi yöneticiye bildirilmesini içermektedir (Klicksafe, 2022). Gizlenme stratejileri yüzünü göstermemeyi, ismini ve konumunu gizli tutmayı, arka planı bulanıklaştırmayı, dövmelemleri gizlemeyi ve makyaj ve kostümler kullanmayı kapsamaktadır (Allerhand, 2021). Teknik güvenlik boyutunda ise antivirüs ve güvenlik duvarının etkinleştirilmesi, uçtan uca şifreleme sağlayan bir program kullanma, ekran görüntüsü alınmasını veya kaydedilmesini zorlaştıran uygulamalar kullanma ve genellikle kullanılmayan anonim bir e-posta adresi kullanma yer almaktadır (Cuzzone, 2020).

Geeng ve diğerleri (2020) CİM ile baş etme stratejilerini teknik ve teknik olmayan olmak üzere iki kategoride ele almıştır. Teknik stratejiler kullanan bireylerin istedikleri belli özelliklere sahip bir platform seçerek endişelerini yönettiği söylenebilir. CİM yapan bireyler bu platformların sahip olması gereken özelliklerden birisinin mesajların gönderildikten bir süre sonra otomatik olarak silinmesi olduğunu belirtmişlerdir. Bir diğer özellik gönderilen mesaj veya fotoğrafın ekran görüntüsü alındığında gönderen kişiye bildirim gitmesini içermektedir. Bu yöntemin tek başına yeterli olmayabileceği ifade edilmektedir. Çünkü ekran görüntüsü bildirimlerine yakalanmamak için kullanılan uygulamalar mevcuttur. Ayrıca alıcılar çıplak fotoğrafları kaydetmek amacıyla ekran görüntüsü kullanmamakta, bunun yerine başka bir cihazla fotoğraf çekmektedirler. Teknik baş etmeyi içeren diğer stratejiler görüntüye ve cihaza erişimi engelleyen şifreler kullanma, uçtan uca şifrelemeyi sağlayan uygulamalar kullanma ve uygulama ayarlarından yararlanarak bildirimlerin cinsel içerikli mesaj içeriğini görünür kılmasını önlemektir (Courtice vd., 2021). Teknik olmayan en yaygın risk azaltma stratejisi ise sadece güvendiği ve tanıdığı biriyle CİM yapmaktır. Diğer teknik olmayan stratejiler ise kuralları ve sınırları belirlemeyi ve karşı taraftan kendisine bir fotoğrafını göndermesini isteyip bu fotoğrafı güvence amacıyla saklamayı içermektedir (Döring & Mohseni, 2018).

Şantaj uğrama durumunda bireylerin ilk olarak aileleri ve arkadaşlarıyla konuştuğu, bunun yanında polisten ve diğer yasal kuruluşlardan yardım istediği, bazen ise bu durumla kendi başına başa çıkmaya çalıştığı bildirilmektedir. Bazı durumlarda ise öğretmenlerden yardım istendiği belirtilmiştir (Ojeda vd., 2022).

CİM ve Demografik Faktörler

CİM'in toplumsal cinsiyet açısından farklı etkileri olduğu görülmektedir. CİM'in cinsiyet ile ilişkisi toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve cinsel çifte standartla ilişkilidir. Erkekler CİM yoluyla statü kazanmakta ve popülerlik elde etmekte, kadınlar ise CİM yaptıklarında ahlaksız olarak damgalanma riskiyle karşı karşıya kalmaktadır. Kadınların CİM sonucu karşılaştıkları başlıca sorunlar utanç duyma, taciz edilme ve psikolojik travma yaşamadır. Kadınlar CİM yapmazlarsa reddedilme korkusu yaşamaktadır (Bailey & Hanna, 2011). Erkeklerin kızları kendi CİM içeriklerini üretmeye ve paylaşmaya zorlama eğiliminde olduğu

bulunmuştur. Erkekler CİM aracılığıyla cinsel etkilerini kanıtlamak ve akranları arasında statü kazanmak isteyebilirler. CİM'in, erkeklerin cinsel deneyim kazanmalarının doğal bir yolu olarak görüldüğü ve hatta bu yönde teşvik edildiği gözlemlenmektedir. Bazen bir erkeğin kendi görüntüsünü gönderdikten sonra utanması ya da bir kızın görüntüsünü onun rızası olmadan yaydığı için pişmanlık duyması gibi olaylar bildirilse de CİM'e karışan erkeklerin ciddi olumsuz sonuçlar yaşadığına dair çok az bulgu paylaşılmıştır (Ringrose vd., 2013; Walker vd., 2013).

Toplumsal normlar kadınların cinsel özne olarak kendilerini ifade etmelerini engellemektedir. Çünkü toplum genel olarak kadınları cinsel saflığı üzerinden tanımlar ve onları CİM'in başlatıcısı olarak tanımlayarak CİM'i önleme sorumluluğunu tamamen onların üzerine yükler. Bu durumda kadınlardan uygun bir yaşa ve doyurucu bir ilişkiye kadar cinsel arzularını ertelemesi beklenir. Kadınlar genellikle CİM'den daha az doyum almakta ve CİM yaptıklarında akranları tarafından daha olumsuz olarak algılanmaktadır (Draper, 2012).

CİM davranışları cinsiyete göre farklı şekillerde değerlendirilebilir. Kızlar CİM yaptıklarında ortaya çıkma olasılığı yüksek olumsuz sonuçları hak eden sürtükler olarak değerlendirilirken, erkekler sosyal statülerinin arttığını belirtmektedirler. CİM'in cinsiyete göre yaygınlığı konusundaki araştırma bulguları net değildir. Bazı araştırmalar, cinsel içerikli materyaller üretilmesi ve gönderilmesi oranlarının cinsiyetler açısından benzer olduğunu (Dake vd., 2012; Rice vd., 2012) bulurken, diğer araştırmalar (Jonsson vd., 2015; Liong & Cheng, 2017) erkeklerin cinsel açıdan teşhir içeren davranışlara daha fazla başvurduğunu göstermiştir. Diğer taraftan bazı araştırmalar ise (Martinez-Prather & Vandiver, 2014; Mitchell vd., 2012; Reyns vd., 2011) kadınların daha çok CİM yaptığını ortaya koymuştur.

Ergen örneğine ilişkin araştırmalar (Mitchell vd., 2012; Strassberg vd., 2013) yaş ilerledikçe CİM'in arttığını göstermektedir. CİM ergen cinselliğinin oluşmasında önemli rol oynamaktadır, çünkü ergenler CİM aracılığıyla cinselliklerini keşfetmekte ve CİM cinsel kimliklerinin oluşumunda destek olmaktadır. Bu olumlu özelliklerinin yanında CİM yapmanın ergenleri olumsuz etkilediği de ifade edilmektedir. Bazı kızların akranları ve partnerleri tarafından CİM'e dahil olma konusunda kendilerini baskı altında hissettikleri belirtilmektedir (Holt vd., 2021). CİM'e katılmanın en önemli risklerinden birisi mesajların alıcı tarafından başka bir kişiye iletilmesi olasılığıdır. Mesajlar veya görüntüler hedeflenenin

dışında bir gruba ulaştığında, göndericinin itibarı sarsılabilir ve bunun ardından zorbalık veya tacize maruz kalabilir (Wachs vd., 2017). Bu durum okulda gerçekleştiğinde okul iklimine zarar verebilir ve okul güvenliğini riske sokabilir.

CİM davranışları ergenlik boyunca artmaya devam eder ve yetişkinliğe geçiş döneminde en yüksek seviyeye ulaşır (Mori vd., 2020). Yetişkinliğe adım atan bireyler cinselliklerini keşfetme aşamasındadır ve kararlı ilişkilerle geçici birliktelikler arasında gelgitler yaşar (Morgan, 2013). Dolayısıyla hem geçici hem de kalıcı ilişkilerinde CİM'i de kapsayan yeni cinsel davranışları keşfetmeye eğilimli olabilirler (Brodie vd., 2019; Mori vd., 2020). Beliren yetişkinlikte deneysel CİM'in yaygınlığının %47 ile %77 arasında değiştiği (Morelli vd., 2021), bunun yanında riskli (yaklaşık %43; Morelli vd., 2016) ve duygusal CİM'in de (%30; Bianchi vd., 2019) yaygın olduğu görülmektedir.

Alan yazın incelendiğinde CİM ile ilişkili diğer demografik değişkenler ekonomik stres, teknolojiye erişim ve ebeveyn cinsiyetidir. Van Ouytsel ve diğerleri (2014), ekonomik stres ile CİM arasında bir ilişki tespit etmişlerdir, ancak gelir özelinde yapılan bir incelemede Ybarra ve Mitchell (2014) önemli bir ilişki bulamamışlardır. Ergenlerin CİM'e dahil olmaları, ekonomik stresle başa çıkmada kullandıkları yöntemlerden birisi olabilir. Teknolojiye erişim, diğer çevrimiçi riskli davranışlarla (örneğin, siber zorbalık; Englander, 2019) ilişkilendirilmişken, Holt ve diğerleri (2021) teknolojinin erişiminin, CİM davranışları için teknolojinin nasıl kullanıldığından daha önemli olmadığını bulmuşlardır. Ebeveyn cinsiyetinin, medya aracılığıyla müdahale raporlarıyla ilişkili olduğu bulunmuştur; örneğin, bir çalışmada annelerin, babalardan daha fazla çocuklarının çevrimiçi etkinlikleri ve riskleri hakkında bilgi sahibi olduklarını düşündükleri, ancak gerçekte durumun böyle olmadığı tespit edilmiştir (Symons vd., 2018). Demografik değişkenlerin gençlerin CİM davranışlarıyla nasıl etkileşime girdiği konusunda daha az bilgi bulunmaktadır. Bu nedenle, çeşitli demografik özellikler ile CİM davranışları arasındaki ilişkilerin netleştirilmesi gerekmektedir.

CİM'e Yönelik Müdahale Programları

Bireylerin CİM içerikleri aldığı anda nasıl davranmaları gerektiğini (Mitchell vd., 2012); cinsel içerik gönderdiklerinde bunu güvenli bir şekilde nasıl yapacaklarını ve akran baskısı girişimlerine karşı nasıl karşı koyacaklarını bilmeleri gerekmektedir (Wurtele & Miller-Perrin,

2014). Özellikle eğitimciler CİM'i proaktif olarak ele almak ve CİM'in yol açtığı olumsuz sonuçları önlemek için önleyici davranışlarda bulunma konusunda kritik bir rol oynamaktadır (Bhat, 2018). Ayrıca eğitimciler ebeveynleri eğitip bilgilendirerek olumlu ilişkiler geliştirebilir ve öğrencilerin evde ve okulda CİM konusunda aldıkları eğitimin sürekliliğini sağlayan güçlü bir okul topluluğu oluşturabilirler (Van Onytsel vd., 2014). Okullarda gençlere CİM konusunda eğitim vermek, pek çok gencin evde cinsellik ve CİM hakkında bilgilendirilmediği göz önünde bulundurulduğunda, çok daha fazla bireye ulaşma potansiyeline sahiptir. CİM cinsel gelişim de dahil olmak üzere kişilerarası ilişki kurma sürecini etkileme gücüne sahip olduğundan, okul, bireylere bilgi ve iletişim teknolojilerini en iyi şekilde nasıl kullanacaklarını öğretmek ve CİM'in olumsuz sonuçlarından korumak için ideal bir ortamdır (Theodore, 2011). CİM'e müdahale edilmesini gerektiren eylemler açısından, Ojeda ve Del Rey (2022) tarafından yapılan meta analiz sonucunda makalelerin %86,8'i müdahalenin okul öncülüğünde olması gerektiğini belirtmektedir. Sonrasında ise makalelerin %20,9'u ailenin müdahale etmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Ojeda ve Del Rey (2022) tarafından yapılan meta analiz araştırmasında CİM ile etkili bir şekilde mücadele etmede 15 eylem önerilmiştir. Söz konusu çalışmadaki makalelerin %48,8'i belirli CİM'i önleme programlarının geliştirilmesini, %46,4'ü bilişim ve iletişim teknolojileri, internet ve sosyal medyanın güvenli kullanılmasını sağlamayı; %34,5'i CİM ile ilişkili sonuçlar ve riskler hakkında farkındalık kazandırılmasını; %31'i cinsel eğitim programlarına CİM bilgilerinin dahil edilmesini; %28,6'sı profesyonellerin eğitilmesini; %23,8'i cinsel etğin teşvik edilmesini; %20,2'si cinsiyet rolleri ve stereotipler konusunda farkındalık oluşturulmasını; %19'u davranış kurallarının geliştirilip protokollerin uygulanmasını; %17,9'u ilgili taraflar arasında uyum sağlanmasını; %15,5'i akran grubuyla ilişkili risk faktörleri üzerinde çalışılmasını; %15,5'i ergenlerin fikir ve deneyimlerinin dikkate alınmasını; %11,9'u okul ortamının iyileştirilmesini; %10,7'si savunmasız gruplara uygun önlemler geliştirilmesini; %9,5'i gerekirse disiplin veya yasal önlemlerin uygulanmasını ve %8,3'ü diğer ilişkili risklerle mücadele eden önleyici programlara CİM'in dahil edilmesini önermektedir (Ojeda & Del Rey, 2022).

CİM ile etkili müdahale amacıyla geliştirilen çeşitli CİM müdahale programları bulunmaktadır. Bu programlara örnek olarak 3rd Spanish Master Plan for the Coexistence and Improvement of School Safety, Webrangers, Image.me, The three-level strategic plan ve

Sextorsion prevention course verilebilir. 3rd Spanish Master Plan, lise öğrencileriyle birlikte geliştirilecek internet kullanımına yönelik güvenlik sorunları ve riskler hakkında yapılan sunumları kapsamaktadır. Sosyal ağıların kullanımından kaynaklanan sorunlu internet kullanımının olası riskleri (siber zorbalık, grooming ve CİM gibi) bu program kapsamında ele alınmaktadır (Martin vd., 2013).

Webrangers eğitim projesi Google Inc., Palacký University Olomouc ve STK Google Education Group ortaklığıyla yürütölmektedir. Bu proje, çocukların ve yetişkinlerin internetteki riskli davranışlarıyla (siber zorbalık, CİM ve cyber grooming) bağlantılı konulara odaklanmaktadır. Bu projeye çocuklar Google Hizmetleri (Hangouts, Google Apps, Google Plus vb.) kullanılarak gerçekleştirilen harmanlanmış öğrenme yöntemi ile internet servislerinin güvenli kullanımıyla ilgili konularda eğitilmektedir. Çocuklar videolar, çizgi romanlar, sunumlar vb. kendi projelerini üretmeye teşvik edilmektedirler. Bu projeler, Google Plus sosyal ağı ve projenin web sitesinde tanıtılmaktadır. Ayrıca sınıf arkadaşları ve öğretmenleri için okul sunumları, anaokulu çocuklarına yönelik özel atölye çalışmaları ve konuların yaygınlaştırılmasına yönelik diğerk etkinlikler gerçekleştirilmektedir (Kopecký vd., 2015).

Imagme. me, gençlerde sosyal tiyatro yöntemini CİM'i önleyici bir yol olarak kullanan ve dijital okuryazarlık aracılığıyla akran eğitimi üzerine odaklanan bir araştırma projesidir. Sosyal tiyatro sosyal bakımın desteklenmesi ve çevrimiçi risklerin önlenmesi amacıyla kullanılmıştır. Projede CİM ile nasıl etkili bir şekilde mücadele edilebileceğini göstermek amacıyla üç sanat sahnesi seçilmiştir. Sonuçlardan biri, okullar, kulüpler ve diğerk gayri resmi ortamlarda gençlerle etkileşimi artırmak amacıyla bir evcil kuklanın tasarlanması olmuştur. Gençlerin içinde bulundukları ortamlarda CİM konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla videolar oluşturulmuştur. Sosyal tiyatroya ayrıca araştırma bulgularını sunmak amacıyla başvurulmuştur. Araştırma bulgularının tartışılmasına imkân vermek ve araştırma bulgularının anlaşılabilirliğini artırmak amacıyla önce bir sanat sahnesi tasarlanmış, daha sonra tasarlanan bu sanat sahnesinden yararlanılmıştır (Ferrari vd., 2016).

Üç katmanlı model, okulların siber zorbalık, CİM ve sosyal medyadaki riskli davranışlarla mücadele etmek için uygulayabilecekleri özgün faaliyetleri içermektedir. 1. katman genel ihtiyaçlardan oluşmaktadır. Bu katman, eğitim çevresi tarafından oluşturulan

düzenlemeleri ortaya koymayı hedeflemekte ve bu düzenlemeler çatışmalı bir CİM durumunun nasıl yönetileceğine dair tavsiyeler içermektedir. 2. katmanda zorbalık yapan ve mağdur olma riski taşıyan öğrencilere odaklanan stratejiler sunmaktadır. Bu katmanda, olası katılımcıların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla belli beceriler üzerinde çalışmaya odaklanan önleyici gruplar oluşturulur. 3. katmanda CİM'e aktif olarak katılan öğrencilere yönelik uygulamalar yer almaktadır. Bu durumda müdahale, bireysel yeteneklere yönelik özel öneriler sunmaya, aile bireyleriyle toplantılar düzenlemek ve gerektiğinde disiplin ve/veya yasal işlemlere başvurmak gibi doğrudan ihtiyaçlara odaklanmaktadır. Bu model, genel olarak katılımcıların internet ve tehlikeleri hakkında eğitilmesine vurgu yapmaktadır (Davis & Schmidt, 2016).

Lise düzeyinde verilen Sextorsion (cinsel şantaj) önleme kursu programı, öğrencilere CİM'i güvenli bir şekilde uygulama becerileri kazandırmayı hedeflemektedir. Bu program CİM ve sextorsionun fenomenlerinin kavramsallaştırılmasını, özelliklerini, bu kavramlarla ilişkili riskleri, mağdurlara yönelik empatiyi, güvenli uygulamaları ve bu fenomenlerle başa çıkmak için alınacak önlemleri içermektedir. Bu programda, aktif öğrenme CİM ve sextorsion senaryolarının benzetimi yoluyla sağlanmış, öğrenciler daha bağımsız olmaya teşvik edilmiş ve gerektiğinde CİM ve sextorsion fenomenleri ile ilgili bilgileri arama becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Videolar, grup tartışmaları, vaka analizleri, simülasyonlar ve grup tartışmaları gibi çeşitli araçlar kullanılmıştır (Palop vd., 2016).

Sonuç

Bu makaleden elde edilen sonuçlar CİM'in okul döngüsünün her aşamasında görüldüğünü göstermiştir. Artan teknoloji nedeniyle sanal dünya gittikçe hayatımıza daha fazla girmekte ve sanal dünyanın getirdiği olumsuzluklar yaşamamızı kuşatmaktadır. Çeşitli faydaları olmasına rağmen CİM, zaman zaman olumsuz sonuçlara yol açabilmektedir. CİM genellikle ergenlerin ilk cinsel ve romantik ilişkilerinin başlamasıyla kendini göstermektedir. Bununla birlikte reşit olmayan gençler de hedef haline gelebilmektedir. Bu durum gençlerin eğitilmesinin yanı sıra reşit olmayanlara da müdahale programlarının uygulanmasını gerekli kılmaktadır. Böylece CİM ile erken yaşta mücadele etmesinin önü açılmaktadır. CİM'e müdahale ederken bireyleri zedeleyecek yaklaşımlardan kaçınılmalıdır. Çünkü bu

uygulamalar gençlerin CİM'e giderek daha fazla ilgi göstermesine neden olabilmektedir. CİM'i önlemeye yönelik işlevsel olmayan stratejiler, günümüzün cinsel gerçekliğini doğru biçimde yansıtmamakta; bu durum, bireyler arasında CİM'in olumsuz sonuçlarını önlemeye yönelik etkili stratejilerin geliştirilmesini engellemektedir. CİM'e yönelik müdahale programları zarar veren içerikleri bireyin rızası olmadan üçüncü kişilerle paylaşan kişilerle de ilgilenmelidir. Sonuç olarak stratejilerin etkililiğinin ve verimliliğinin sağlanması bu stratejileri kullanan uzmanlar açısından destek mekanizması sağlayacak ve CİM ile mücadele etmede başarılı olunmasını sağlayacaktır.

Kaynakça

- Allerhand, R. (15 January 2021). The beginners guide to virtual sex during a pandemic. *Netdoctor*. [https:// www. netdoctor. co. uk/ healt hy-living/sex-life/a35163167/virtual-sex/](https://www.netdoctor.co.uk/health-living/sex-life/a35163167/virtual-sex/)
- Bailey, J., & Hanna, M. (2011). The gendered dimensions of sexting: Assessing the applicability of Canada's child pornography provision. *Canadian Journal of Women and the Law*, 23(2), 405–441. <https://doi.org/10.3138/cjwl.23.2.405>
- Barrense-Dias, Y., Akre, C., Auderset, D., Leeners, B., Morselli, D., & Surís, J.-C. (2020). Non-consensual sexting: Characteristics and motives of youths who share received-intimate content without consent. *Sexual Health*, 17(3), 270–278. <https://doi.org/10.1071/SH19201>
- Barrense-Dias, Y., Berchtold, A., Surís, J.-C., & Akre, C. (2017). Sexting and the definition issue. *Journal of Adolescent Health*, 61(5), 544–554. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2017.05.009>
- Bhat, C. S. (2018). Proactive cyberbullying and sexting prevention in Australia and the USA. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, 28(1), 120–130. <https://doi.org/10.1017/jgc.2017.8>
- Bianchi, D., Baiocco, R., Lonigro, A., Pompili, S., Zammuto, M., Di Tata, D., ... & Laghi, F. (2021). Love in quarantine: Sexting, stress, and coping during the COVID-19 lockdown. *Sexuality Research and Social Policy*, 1–14. <https://doi.org/10.1007/s13178-021-00645-z>

- Bianchi, D., Morelli, M., Baiocco, R., & Chirumbolo, A. (2019). Individual differences and developmental trends in sexting motivations. *Current Psychology*, 38(4), 844–852. <https://doi.org/10.1007/s12144-019-00398-4>
- Brodie, Z. P., Wilson, C., & Scott, G. G. (2019). Sextual intercourse: Considering social-cognitive predictors and subsequent outcomes of sexting behavior in adulthood. *Archives of Sexual Behavior*, 48(8), 2367–2379. <https://doi.org/10.1007/s10508-019-01497-w>
- Burén, J., & Lunde, C. (2018). Sexting among adolescents: A nuanced and gendered online challenge for young people. *Computers in Human Behavior*, 85, 210–217. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.02.003>
- Collins, W. A., Welsh, D. P., & Furman, W. (2009). Adolescent romantic relationships. *Annual Review of Psychology*, 60(1), 631–652. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.60.110707.163459>
- Cooper, K., Quayle, E., Jonsson, L., & Svedin, C. G. (2016). Adolescents and self-taken sexual images: A review of the literature. *Computers in Human Behavior*, 55, 706–716. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.10.003>
- Corcoran, E., Gabrielli, J., Wisniewski, P., Little, T. D., & Doty, J. (2022). A measurement model of media parenting: Differences across parent and child reports and youth age and sex. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 44(3), 898–912. <https://doi.org/10.1007/s10862-022-09962-y>
- Courtice, E. L., Shaughnessy, K., Blom, K., Asrat, Y., Daneback, K., Döring, N., Grov, C., & Byers, S. (2021). Young adults' qualitative self-reports of their outcomes of online sexual activities. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 11(2), 303–320. <https://doi.org/10.3390/ejihp.e1102.0023>
- Currin, J. M., Ireland, M. E., Cox, K., & Golden, B. L. (2020). Sexually aroused: A mixed-methods analysis of how it feels for romantic and sexual partners to send and receive sext messages. *Computers in Human Behavior*, 113, Article 106519. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106519>
- Cuzzone, K. (6 April 2020). How to have safe video sex, because desperate times call for desperate measures. Cosmopolitan. <https://www.cosmopolitan.com/sex-love/a32052649/video-sex-safety-tips/>

- Dake, J. A., Price, J., Maziarz, L., & Ward, B. (2012). Prevalence and correlates of sexting behavior in adolescents. *American Journal of Sexuality Education*, 7(1), 1–15. <https://doi.org/10.1080/15546128.2012.650959>
- Davis, N., & Schmidt, C. (2016). Cyberbullying and cyber abuse intervention: The three-tiered model for schools. *Journal of Creativity in Mental Health*, 11(3–4), 366–377. <https://doi.org/10.1080/15401383.2016.1238792>
- Denney, A. S., & Tewksbury, R. (2017). ICTs and sexuality. In M. R. McGuire & T. J. Holt (Eds.), *The Routledge handbook of technology, crime and justice* (pp. 113–133). Taylor & Francis.
- Dobson, A. S., & Ringrose, J. (2016). Sext education: Pedagogies of sex, gender and shame in the schoolyards of *Tagged and Exposed*. *Sex Education*, 16(1), 8–21. <https://doi.org/10.1080/14681811.2015.1050486>
- Dodaj, A., Sesar, K., & Jerinić, S. (2020). A prospective study of high-school adolescent sexting behavior and psychological distress. *The Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied*, 154(2), 111–128. <https://doi.org/10.1080/00223980.2019.1666788>
- Döring, N., & Mohseni, M. R. (2018). Are online sexual activities and sexting good for adults' sexual well-being? Results from a national online survey. *International Journal of Sexual Health*, 30(3), 250–263. <https://doi.org/10.1080/19317611.2018.1491921>
- Draper, N. R. A. (2012). Is your teen at risk? Discourses of adolescent sexting in United States television news. *Journal of Children and Media*, 6(2), 221–236. <https://doi.org/10.1080/17482798.2011.587147>
- Englander, E. (2019). What do we know about sexting, and when did we know it? *Journal of Adolescent Health*, 65(5), 577–578. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2019.07.017>
- Erath, S. (2008). Early adolescent school adjustment: associations with friendship and peer victimization. *Development of Family Studies*, 17(4), 853–870. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9507.2008.00458.x>
- Ferrari, S., Nardi, E., Rivoltella, P., & Veronelli, A. (2016). Social & theatre: Body and identity education in sexting prevention. *Comunicazioni Sociali*, 2(2), 261–271. <https://doi.org/10.1089/cyber.2012.0288>
- Frankel, A. S., Bass, S. B., Patterson, F., Dai, T., & Brown, D. (2018). Sexting, risk behavior, and mental health in adolescents: An examination of 2015 Pennsylvania Youth Risk

- Behavior Survey data. *Journal of School Health*, 88(5), 317–325.
<https://doi.org/10.1111/josh.12596>
- Geeng, C., Hutson, J., & Roesner, F. (2020, August). Using sexurity: Studying people's concerns and strategies when sexting. In Geeng, C., Hutson, J., & Roesner, F. (Eds.), *Usable sexurity: Studying people's concerns and strategies when sexting* (pp. 127–144). Springer.
- Gillam, A. R. & Foster, W. T. (2020). Factors affecting risky cybersecurity behaviors by U.S. workers: An exploratory study. *Computers in Human Behavior*, 108, 106319.
<https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106319>
- Handschuh, C., Cross, A. L., & Smaldone, A. (2019). Is sexting associated with sexual behaviors during adolescence? A systematic literature review and meta-analysis. *Midwifery Womens Health*, 64(1), 88-97. <https://doi.org/10.1111/jmwh.1293>
- Holla, K., Jedličková, P., & Seidler, P. (2018). Sexting and motives for sexting among adolescents. *Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research*, 8(2), 89–92.
<https://bit.ly/35b3ffO>
- Holt, K. M., Holt, T. J., Cale, J., Brewer, R., & Goldsmith, A. (2021). Assessing the role of self-control and technology access on adolescent sexting and sext dissemination. *Computers in Human Behavior*, 125, 106952. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2021.106952>
- Houck, C. D., Barker, D., Rizzo, C., Hancock, E., Norton, A., & Brown, L. K. (2014). Sexting and sexual behavior in at-risk adolescents. *Pediatrics*, 133(2), e276–e282.
<https://doi.org/10.1542/peds.2013-1157>
- Jonsson, L. S., Bladh, M., Priebe, G., & Svedin, C. G. (2015). Online sexual behaviours among Swedish youth: associations to background factors, behaviours and abuse. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 24(10), 1245–1260. <https://doi.org/10.1007/s00787-015-0673-9>
- Kopecký, K. (2015). Sexting among Slovak pubescents and adolescent children. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 203, 244–250. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.08.289>
- Kopecký, K., Szotkowski, R., & Hejsek, L. (2015). Project Webrangers–The example of cooperation of academic and commercial sector. In *INTED Proceedings* (pp. 6366–6367).
- Klicksafe. (2022). Sexting. German Awareness Centres, Digital Europe Program for Internet Safety of the European Union. <https://www.klicksafe.de/sexting>

- Kosenko, A. (2017). Sexting and sexual behavior, 2011–2015: A critical review and meta-analysis of a growing literature. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 22(1), 141–158. <https://doi.org/10.1111/jcc4.12187>
- Lim, M. S. C., Vella, A. M., Horyniak, D. R., & Hellard, M. E. (2016). Exploring attitudes towards sexting of young people: A cross-sectional study. *Sexual Health*, 13(6), 530–535. <https://doi.org/10.1071/SH16029>
- Liong, M., & Cheng, G. H.-L. (2017). Sext and gender: Examining gender effects on sexting based on the theory of planned behaviour. *Behaviour & Information Technology*, 36(7), 726–736. <https://doi.org/10.1080/0144929X.2016.1276965>
- London, B., Downey, G., Bonica, C., & Paltin, I. (2007). Social causes and consequences of rejection sensitivity. *Journal of Research on Adolescence*, 17(3), 481–506. <https://doi.org/10.1111/j.1532-7795.2007.00531.x>
- Madigan, S., Ly, A., Rash, C. L., Van Ouytsel, J., & Temple, J. R. (2018). Prevalence of multiple forms of sexting behavior among youth. *JAMA Pediatrics*, 172(4), 327–335. <https://doi.org/10.1001/jamapediatrics.2017.5314>
- Maes, C., & Vandenbosch, L. (2022). Physically distant, virtually close: Adolescents' sexting behaviors during a strict lockdown period of the COVID-19 pandemic. *Computers in Human Behavior*, 126, 107033. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2021.107033>
- Martín, J. M., Díaz, R., & Valiente-Barroso, C. (2013). Use of social media in secondary education students and impact of a risk prevention programme associated to the internet. In *INTED2013 Proceedings* (pp. 82–86).
- Martinez-Prather, K., & Vandiver, D. (2014). Sexting among teenagers in the United States: A retrospective analysis of identifying motivating factors, potential targets, and the role of a capable guardian. *International Journal of Cyber Criminology*, 8(1), 21–35. <https://www.cybercrimejournal.com/pdf/pratherVandiverijcc2014vol8issue1.pdf>
- McElhaney, K. B., Antonishak, J., & Allen, J. P. (2008). "They like me, they like me not": Popularity and adolescents' perceptions of acceptance predicting social functioning over time. *Child Development*, 79(3), 720–731. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2008.01153.x>
- Medrano, J. L. J., Rosales, F. L., & Gámez-Guadix, M. (2018). Assessing the links of sexting, cybervictimization, depression, and suicidal ideation among university students.

- Archives of Suicide Research*, 22(1), 153-164.
<https://doi.org/10.1080/1381111118.2017.1304304>
- Mitchell, K. J., Finkelhor, D., Jones, L. M., & Wolak, J. (2012). Prevalence and characteristics of youth sexting: a national study. *Pediatrics*, 129(1), 13–20.
<https://doi.org/10.1542/peds.2011-1730>
- Morelli, M., Chirumbolo, A., Bianchi, D., Baiocco, R., Cattelino, E., Laghi, F., ... Drouin, M. (2016). Sexting, psychological distress and dating violence among adolescents and young adults across 11 countries. *Computers in Human Behavior*, 92, 238–246.
<https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.11.026>
- Morelli, M., Urbini, F., Bianchi, D., Baiocco, R., Cattelino, E., Laghi, F., Sorokowski, P., Misiak, M., Dziekan, M., Hudson, H., Marshall, A., Nguyen, T. T. T., Mark, L., Kopecky, K., Szotkowski, R., Toplu Demirtaş, E., Van Ouytsel, J., Ponnet, K., Walrave, M., Zhu, T., Chen, Y., Zhao, N., Liu, X., Voiskounsky, A., Bogacheva, N., Ioannou, M., et al. (2021). The relationship between dark triad personality traits and sexting behaviors among adolescents and young adults across 11 countries. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(5), 2526. <https://doi.org/10.3390/ijerph18052526>
- Morgan, H. (2013). Malicious use of technology: What schools, parents, and teachers can do to prevent sexting. *Childhood Education*, 89(3), 146–151.
<https://doi.org/10.1080/00094056.2013.792707>
- Mori, C., Park, J., Temple, J. R., & Madigan, S. (2022). Are youth sexting rates still on the rise? A meta-analytic update. *Journal of Adolescent Health*, 70(4), 531–539.
<https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2021.10.026>
- Mori, C., Cooke, J. E., Temple, J. R., Ly, A., Lu, Y., Anderson, N., Rash, C., & Madigan, S. (2020). The prevalence of sexting behaviors among emerging adults: A meta-analysis. *Archives of Sexual Behavior*, 49(4), 1103–1119. <https://doi.org/10.1007/s10508-020-01656-4>
- Mori, C., Temple, J. R., Browne, D., & Madigan, S. (2019). Association of sexting with sexual behaviors and mental health among adolescents: A systematic review and meta-analysis. *JAMA Pediatrics*, 173(8), 770–779.
<https://doi.org/10.001/jamapediatrics.2019.1658>

- Naezer, M., & van Oosterhout, L. (2020). Only sluts love sexting youth, sexual norms and non-consensual sharing of digital sexual images. *Journal of Gender Studies*, 30(1), 79–90. <https://doi.org/10.1080/09589236.2020.1799767>
- Ojeda, M., & del Rey, R. (2022). Lines of action for sexting prevention and intervention: A systematic review. *Archives of Sexual Behavior*, 1, 1–29. <https://doi.org/10.1007/s10508-021-02089-3>
- Ojeda, M., Del Rey, R., & Hunter, S. C. (2019). Longitudinal relationships between sexting and involvement in both bullying and cyberbullying. *Journal of Adolescence*, 77, 81–89. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2019.10.003>
- Ojeda, M., Dodaj, A., Sesar, K., & Del Rey, R. (2022). “Some voluntarily and some under pressure”: Conceptualization, reasons, attitudes, and consequences of sexting among adolescents. *Telematics and Informatics*, 75, 101891. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2022.101891>
- Palop, M., Chalmeta, R., & Mollar, M. (2016). Curriculum design of a sextortion prevention course. In *ICERI2016 Proceedings* (pp. 5728–5731). <https://doi.org/10.21125/iceri.2016.0286>
- Parkes, A., Henderson, M., Wight, D., & Nixon, C. (2011). Is parenting associated with teenagers’ early sexual risk-taking, autonomy and relationship with sexual partners?. *Perspectives on sexual and reproductive health*, 43(1), 30-40. <https://doi.org/10.1363/4303011>
- Peter, J., & Valkenburg, P. M. (2006). Adolescents' Exposure to Sexually Explicit Online Material and Recreational Attitudes Toward Sex. *Journal of Communication*, 56(4), 639–660. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2006.00313.x>
- Reid, D. J., & Reid, F. J. (2007). Text or talk? Social anxiety, loneliness, and divergent preferences for cell phone use. *CyberPsychology & Behavior*, 10(3), 424-435. <https://doi.org/10.1089/cpb.2006.9936>
- Reyns, B. W., Burek, M. W., Henson, B., & Fisher, B. S. (2011). The unintended consequences of digital technology: Exploring the relationship between sexting and cybervictimization. *Journal of Crime and Justice*, 36(1), 1–17. <https://doi.org/10.1080/0735648X.2011.641816>

- Rice, E., Rhoades, H., Winetrobe, H., Sanchez, M., Montoya, J., Plant, A., & Kordic, T. (2012). Sexually explicit cell phone messaging associated with sexual risk among adolescents. *Pediatrics*, 130(4), 667–673. <https://doi.org/10.1542/peds.2012-0021>
- Ringrose, J., Harvey, L., Gill, R., & Livingstone, S. (2013). Teen girls, sexual double standards and ‘sexting’: Gendered value in digital image exchange. *Feminist Theory*, 14(3), 305–323. <https://doi.org/10.1177/1464700113499853>
- Rothmüller, B. (2024). Safer sexting strategies in technology-mediated sexual interactions: Findings from a national study. *Sexuality Research and Social Policy*. <https://doi.org/10.1007/s13178-024-01015-1>
- Schmitz, S., & Siry, L. (2011). Teenage folly or child abuse? State responses to “sexting” by minors in the U.S. and Germany. *Policy & Internet*, 3(2), 25–50. <https://doi.org/10.2202/1944-2866.1127>
- Speno, A. G., & Aubrey, J. S. (2019). Adolescent sexting: The roles of self-objectification and internalization of media ideals. *Psychology of Women Quarterly*, 43(1), 88–104. <https://doi.org/10.1177/0361684318809383>
- Strassberg, D. S., Cann, D., & Velarde, V. (2017). Sexting by high school students. *Archives of Sexual Behavior*, 46(6), 1667–1672. <https://doi.org/10.1007/s10508-016-0926-9>
- Strassberg, D. S., McKinnon, R. K., Sustaita, M. A., & Rullo, J. (2013). Sexting by high school students: An exploratory and descriptive study. *Archives of Sexual Behavior*, 42(1), 15–21. <https://doi.org/10.1007/s10508-012-9969-8>
- Symons, K., Ponnet, K., Vanwesenbeeck, I., Walrave, M., & Van Ouytsel, J. (2020). Parent-child communication about internet use and acceptance of parental authority. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 64(1), 1–19. <https://doi.org/10.1080/08838151.2019.1681870>
- Symons, K., Ponnet, K., Walrave, M., & Heirman, W. (2018). Sexting scripts in adolescent relationships: Is sexting becoming the norm? *New Media & Society*, 20(10), 3836–3857. <https://doi.org/10.1177/1461444818778259>
- Temple, J.R., Strasburger, V.C., Zimmerman, H., & Madigan, S. (2019). Sexting in youth: cause of concern. *The Lancet Child & Adolescent Health*, 3(8), 520–521. [https://doi.org/10.1016/S2352462\(19\)30199-3](https://doi.org/10.1016/S2352462(19)30199-3)

- Theodore, S. (2011). Integrated response to sexting: Utilization of parents and schools in deterrence. *Journal of Contemporary Health Law and Policy*, 27, 365.
- Van Ouytsel, J., Lu, Y., Shin, Y., Avalos, B. L., & Pettigrew, J. (2021). Sexting, pressured sexting and associations with dating violence among early adolescents. *Computers in Human Behavior*, 125, 106969. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2021.106969>
- Van Ouytsel, J., Lu, Y., Ponnet, K., Walrave, M., & Temple, J. R. (2019). Longitudinal associations between sexting, cyberbullying, and bullying among adolescents: Cross-lagged panel analysis. *Journal of Adolescence*, 73, 36–41. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2019.03.008>
- Van Ouytsel, J., Van Gool, E., Ponnet, K., & Walrave, M. (2014). Brief report: The association between adolescents' characteristics and engagement in sexting. *Journal of Adolescence*, 37(8), 1387–1391. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2014.10.004>
- Villacampa, C. (2017). Teen sexting: Prevalence, characteristics and legal treatment. *International Journal of Law, Crime and Justice*, 49, 10–21. <https://doi.org/10.1016/j.ijlcj.2017.01.002>
- Wachs, S., Wright, M. F., & Wolf, K. D. (2017). Psychological correlates of teen sexting in three countries: Direct and indirect associations between self-control, self-esteem, and sexting. *International Journal of Developmental Science*, 11(3-4), 109–120. <https://doi.org/10.3233/DEV-160212>
- Walker, S., Sanci, L., & Temple-Smith, M. (2013). Sexting: young men's and men's views on its nature and origins. *Sexual Health*, 10(4), 373–379. <https://doi.org/10.1071/SH13017>
- Wood, M., Barter, C., Stanley, N., Aghtaie, N., & Larkins, C. (2015). Images across Europe: The sending and receiving of sexual images and associations with interpersonal violence in young people's relationships. *Children and Youth Services Review*, 59, 149–160. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2015.11.005>
- Wurtele, S., & Miller-Perrin, C. (2014). Preventing technology-initiated sexual victimization of youth: A developmental perspective. In M. C. Kenny (Ed.), *Sex education: Attitude of adolescents, cultural differences and schools' challenges* (pp. 147–175). Nova.
- Ybarra, M. L., & Mitchell, K. J. (2014). "Sexting" and its relation to sexual activity and sexual risk behavior in a national survey of adolescents. *Journal of Adolescent Health*, 55(6), 757–764. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2014.07.012>